

Lluís Bosch Martí, Diari de Girona, 6 d'abril de 2010

BARDERA: POETA REBEL SENSE CAUSA

«Insensible, seductor, conflictiu, em van definir així una vegada, ser el millor en tot, que la gent m'aplaudeixi, que parlin de mi encara que sigui malament, que es pensin que sóc feliç, al cap i a la fi la veritat és individual i, si sóc infeliç, com a mínim vull no ser-ho en la ment dels altres, que es podreixin d'enveja...»

I no oblidem com diu Bardera: «des de ben petit em preguntava què feien els protagonistes dels contes després de ser feliços i menjar anissos». Es curiós que un artista pintor intel·lectual compromès dels d'abans, de l'època de Brecht, Sartre, Sacristan... presenti un llibre i m'hagi fet amic d'un jove universitari filòsof poeta i lletraferit inclassificable i rebel com Damià Bardera. Va ser a la Biblioteca de la Universitat de Sant Domènec, a l'hemeroteca dels diaris, on vaig a llegir-los quasi cada dia. I com que en Damià es molt espavilat, inquiet i nerviós per la nostra figura i per haver vist el nostre retrat als diaris gironins, en seure de costat, no recordo si va ser ell o jo, vàrem començar a parlar capa cop més llargues estones. I aviat em va anar deixant els seus treballs literaris, poètics, filosòfics o estètics.

En Damià és com servidor, un apassionat lector dels seus estudis: la filosofia, la metafísica i la poesia. És l'antítesi nostre: jo sóc marxista heterodox i llibertari educat en l'escola de Frankfurt, però lector d'assajos històrics i sociològics i de novel·les de tota mena. En Damià, com a jove educat en la postmodernitat acadèmica, és lector de Nietzsche, Camus, Trias, etc. És hipercrític-antagònic enfront els grans relats forts, com el Cristianisme, l'Humanisme i el Socialisme. Tot i les diferents generacions culturals, m'agradaria discutir amb un metafísic existencial pessimista, perquè no he sigut mai fanàtic ni sectari, ja que no he tingut tanta fe per militar i rebre ordres, ni del pare espiritual catòlic ni del camarada director del comitè central de qualsevol partit, sinó un humanista radical que abans dels vint anys ja havia llegit la biografia de Stefan Zweig, Erasme de Rotterdam, que defensava com Montaigne i Descartes la raó crítica i la independència enfront els dogmes partits, etc.

Un dels treballs que més m'impressiona és el seu llibre de poemes titulat significativament *el penúltim vòmit*, Premi de Poesia Marià Manent 2007. I entre els

molts i sensacionals i innovadors poemes, destaquem el titulat «Collage Biogràfic», de 31 pàgines, una mena de biografia satírica política esperpèntica de la seva infantesa, joventut, família, amics, poble, país, idees... És brutal, antiidealista, antiromàntic, antisentimental, antihumanista, en la línia del terrible escriptor francès F. Celine. Tot i que representa un petit o gran nihilisme descregut, desil·lusionat, pessimista, a la contra dels ideals, compromisos i fracassos de la meva generació exrevolucionària, il·lustrada, humanista i socialista, Bardera, en el seu desolat i ferotge individualisme, ego rebel sense causa, donant la volta a totes les causes, ens fa sentir, pensar, fer autocrítica sobre la inhumanitat, alienacions, frustracions, hipocresies, mentides del món actual dels triomfadors, benestants, patums del nou vell ordre restaurat per part dels triomfadors i fracassats de la meva generació que no han deixat enfonsar ara ni abans la societat del capitalisme senil en crisi com escriu Samir Amin.

En Bardera m'ha triat a mi – un vell utòpic social llibertari, rebel amb causa – per il·lustrar el seu llibre titulat *i alguns contes per llegir-los d'amagat*, obra molt depurada i irònica, ben escrita en la línia. Recordem que aquest iconoclasta i heterodox poeta fins als 19 anys no havia començat a llegir bons llibres, ni escriure, sinó a viure desordenadament tot tipus d'experiències, amors, feines, i que per la seva rebel·lia i impertinència, fou expulsat de diverses escoles, els mestres el deixaren per impossible. I quan molts estudiants universitaris estaven a punt d'acabar els estudis, en Damià Bardera es posà a estudiar filosofia amb tal passió que s'ha convertit en un dels més destacats estudiants universitaris gironins dels darrers anys. Cada cop que ens trobem per les biblioteques gironines, recull una pila de llibres per estudiar, com ara l'ètica de Spinoza.

Bardera, després de la seva *Temporada a l'Infern* – títol d'un llibre de poemes de Rimbaud –, posa seny a les seves rauxes bipolars i es posa a estudiar filosofia com un obsés per esdevenir un pensador poeta com els vells mestres presocràtics, amb Nietzsche, Kafka, Borges, el català Miquel Bauçà, com tants d'altres caràcters bipolars contradictoris obsessionats per la màxima decadent de l'antiga concepció de l'art per l'art.

Per Bardera, després de la tremenda «Biografia Collage» – que permet tot tipus de lectures –, en el seu gran superego ja ha arribat un punt que prefereix ser famós i caure

malament, i «si algú s'ofèn al llegir-me, tot el que escric és mentida, el que importa en literatura és la veritat literària i no la personal».

En definitiva, la riquíssima obra talent rebel·lió original d'aquest etern jove vell nou poeta pensador de l'inabastable.